

Tälle artikkelille
on myönnetty
Selkotunnus.

Kiinnostaako vapaaehtoinen hoiva- tai eläkeratkaisu?

Kansalaisilla on oikeus saada eläkettä ja sellaisia yhteiskunnan hoivapalveluja, joita he tarvitsevat.

Suomessa tunnetaan suurta huolta ikäihmisten hoidosta tulevina vuosina. Ikäihmisten määrä kasvaa, mutta samanaikaisesti työssä käyvien määrä vähenee.

Näin palvelujen tuottaminen vaikeutuu, koska palvelujen käyttäjiä on entistä enemmän.

Tätä ilmiötä kutsutaan huoltosuhteen huononemiseksi. Finanssiala ry on esittänyt ratkaisuksi tähän ongelmaan vapaaehtoisia eläke- ja hoivaratkaisuja, jotka palvelujen käyttäjä itse maksaa.

Finanssiala ry on pankkien ja vakuutusyhtiöiden yhdistys.

Vapaaehtoinen eläkevakuutus ja hoivavakuutus

Mitä tarkoitetaan vapaaehtoisilla ratkaisuilla? Tuttu esimerkki on vapaaehtoinen eläkevakuutus. Sen turvin voi muun muassa jäädä osa-aikaeläkkeelle paria vuotta odotettua eläkeikää aiemmin.

On todennäköistä, että tulevina vuosina eläkeläisten ja hoivapalveluja tarvitsevien ihmisten määrä kasvaa. Nämä kuntalaiset ovat maksaneet eläkemaksuja ja veroja koko elämänsä ajan.

Toinen esimerkki on vapaaehtoinen hoivavakuutus. Sen avulla voisi käyttää omaa rahaa hoivapalveluihin, kun niitä tarvitsee. Esillä on ollut ajatus, että eläkkeelle jäävä voisi ottaa vapaaehtoisen hoivavakuutuksen, joka tulisi voimaan, kun hän täyttää 85 vuotta.

Tämän jälkeen hän saisi lisähoivaa esimerkiksi 10 vuoden ajan vakuutuksensa mukaisesti. Tämä olisi tietenkin melkoista uhkapeliä, sillä kuka voi etukäteen tietää, kuinka kauan on hoivan tarpeessa tai edes elossa.

Vapaaehtoisten ratkaisujen riskit

On selvää, että jokainen ihminen saa ottaa sellaisen vakuutuksen kuin haluaa. Mikä on vapaaehtoisten ratkaisujen huono puoli?

Suurin pelko lienee, että jos

suurituloiset alkavat tehdä runsaasti vapaaehtoisia ratkaisuja, sen jälkeen yhteiskunnalla ei ole halua ja resursseja ylläpitää edes nykyistä hoivatasoa.

Jos vapaaehtoisten eläke- ja hoivaratkaisujen suosio kasvaa, on pelkona, että tulevaisuudessa Suomessa saa ihmisarvoisen kohtelun ja hoivan vain maksamalla siitä itse.

Vai voidaanko taata, että yhteiskunta tuottaa verovarjoilla yhtä hyvät palvelut?

Jo perustuslaki edellyttää riittäviä palveluja kaikille

Joka tapauksessa meidän tulisi käydä perusteellinen keskustelu siitä, lisäisivätkö laajasti käytössä olevat vapaaehtoiset eläke- ja hoivaratkaisut kansalaisten jakautumista yksityisten ja julkisten palveluiden kansalaisiin.

EKL toivoo ja odottaa, että jokaisen kansalaisen on Suomessa mahdollista saada eläke, jolla tulee toimeen. Sen lisäksi jokaiselle täytyy turvata kunnolliset ikäihmisten palvelut varallisuudesta riippumatta.

Vapaaehtoinen eläke- tai hoivavakuutus on hyvä asia, mutta se ei saa jakaa suomalaisia kaksien palveluiden käyttäjiksi.

Suomessa tulee jo perustuslain mukaan olla riittävät palvelut jokaiselle.

Eero Kivinen
EKL:n sosiaalipoliittinen asiantuntija

Selkoistus: Pertti Rajala
tietokirjailija

